

* حکم بررسی اشاعه فحشا در مسابقات ستاره افغان و ابرستاره *

** صدیقه رضایی

*** زهرا جعفری

چکیده

یکی از جذاب ترین برنامه‌های رسانه‌های دیداری و شنیداری در حال حاضر مسئله مسابقات می‌باشد که در جامعه امروزی در حال افزایش می‌باشد و هر قشری از جامعه را درگیر خود می‌کند، چه به عنوان شرکت کننده و چه صرفاً کسانی که بیننده آن برنامه‌ها هستند. متأسفانه امروزه در قالب مسابقه، فرهنگ و سبک زندگی غرب را که با مبانی دین مبین اسلام در تضاد می‌باشد ترویج نموده در این وادی عده‌ای آگاهانه و عده‌ای ناآگاهانه خود را وقف انتشار فحشا در جامعه کرده‌اند و روزانه با آبروی صدها و هزاران نفر بازی می‌کنند و حتی برای برخی از افراد، این عمل تبدیل به یک عمل افتخارآمیز شده است و برخی از افراد، انجام دهندگان این فعل را تشویق و یا در دل‌هایشان راضی به چنین فعلی هستند. در حالی که اشاعه فحشا را تمامی فقهای امامیه و حنفیه حرام می‌دانند و طبق قول فقها قطع ماده فساد از نظر عقل واجب است و دلایل حرمت آن از دیدگاه فقه امامیه و حنفیه به صراحت آمده است. یکی از این مسابقات مسابقه ستاره افغان و ابر ستاره می‌باشد. در هر سال هزاران نفر در این مسابقات شرکت می‌کنند که در آنها علاوه بر داشتن وجه حرمت موسیقی، در صدد اشاعه فحشا در بین جوامع مسلمان افغانستان می‌باشد. این تحقیق با بیان مصادیق اشاعه فحشا در این مسابقات و ذکر دلایل حرمت اشاعه فحشا از نظر امامیه و حنفیه در صدد آگاهی بخشی به تمام عاملان و جوامع مردم افغانستان می‌باشد.

واژگان کلیدی: نکاح، طلاق، شاهد، فقهای اهل سنت، فقهای امامیه.

* تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۰/۱۱/۰۲ - تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۰/۱۱/۲۰.

** استادیار جامعه المصطفی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ العالمیه خراسان.

*** کارشناسی ارشد فقه با گرایش کلام جامعه المصطفی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ العالمیه نمایندگی خراسان.

مقدمه

از آنجایی که یکی از سرگرمی‌های کنونی مردم افغانستان و تمام مردم جهان رسانه‌های دیداری و شنیداری می‌باشد، پس باید برنامه‌هایی که در این رسانه در حال برنامه‌ریزی و اجرا هستند به سود و فایده انسان‌ها باشد. خصوصا کشورهای اسلامی که دین مبین اسلام برای غالب زندگی بشر برنامه‌هایی سازنده دارد، باید تهیه کننده‌های این برنامه‌ها نیز با احکام الهی پیش بروند. یکی از مسابقاتی که در صدا و سیمای افغانستان در حال اجرا است مسابقه ستاره افغان و ابر ستاره می‌باشد. در این مسابقات مسائلی وجود دارد که از مصادیق اشاعه فحشا می‌باشد.

در دین اسلام با هر کاری که جو جامعه را مسموم یا آلوده کند شدیداً مبارزه شده است. نقل مطالبی که منجر به انتشار و اشاعه مسائل خلاف عفت و اخلاق عمومی است و موجب زیر سؤال رفتن هنجارها و ارزش‌های اخلاقی می‌شود، از طرف شرع مقدس نهی شده است. در قرآن کریم تنها گناهی که حتی دوست داشتن آن و لو اینکه به مرحله ظهور و بروز نرسیده باشد، دارای عذاب بوده و وعده عقاب داده شده است، اشاعه فحشا می‌باشد. قرآن کریم می‌فرماید:

(إِنَّ الَّذِينَ يَحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ) (نور/۱۹).

ترجمه: کسانی که دوست دارند که زشتکاری در میان آنان که ایمان آورده‌اند، شیوع پیدا کند، برای آنان در دنیا و آخرت عذابی پر درد خواهد بود، و خدا [ست که] می‌داند و شما نمی‌دانید.

هدف این تحقیق بیان دلایل حرمت این عمل از دیدگاه امامیه و حنفیه می‌باشد. در مورد مسابقات تلویزیونی تا کنون هیچ مقاله‌ای نگاشته نشده است. این مقاله دو مسابقه را مورد بررسی و تحلیل، سپس در ادامه دلایل امامیه و حنفیه در باب حرمت اشاعه فحشا و تطبیق آن با این مسابقات را بیان می‌کند.

۱- مفهوم شناسی

۱-۱- فقه در لغت

واژه فقه به معنی درک و فهمیدن عمیق است (مصطفوی، ۱۴۲۶: ۹/۱۲۳).

۱-۲- فقه در اصطلاح

فقه در اصطلاح عبارت است از روشی که بوسیله آن احکام شرعی را از ادله تفصیلی به دست می‌آوریم. «دلایل تفصیلی» از نظر بیشتر علمای شیعه عبارت‌اند از: قرآن، سنت، اجماع و عقل (شبخیز، ۱۳۹۲: ۲۰). از آنجاکه مسلمانان علم و فهم از دین را شریف‌تر از سایر علوم می‌دانسته‌اند، فقط فهم دین را فقه نامیده‌اند و اینگونه بود که اصطلاح علم فقه به وجود آمد (ابن منظور، ۱۴۱۴: ۱۳/۵۲۲).

۱-۳- سبق در لغت

سبق در لغت به معنی پیشی گرفتن است (دهخدا، ۱۳۷۷: ۹/۱۳۴۰۹).

۱-۴- سبق در اصطلاح

نجفی در کتاب جواهر الکلام می‌نویسد:

معامله‌ای است بین دو نفر که عرفاً این معامله بر سر اسب سواری و یا هر آنچه مانند آن باشد، برای پیدا کردن سوارکار ماهرتر و اسب بهتر صورت می‌گیرد (نجفی، ۱۳۶۲: ۲۸/۲۱۱).

۱-۵- امامیه

به هر گروهی که پس از پیامبر اسلام ﷺ به امام منصوب معتقد است، می‌توان آن را امامی نامید و در این صورت واژه امامیه با شیعه مترادف خواهد بود؛ زیرا شیعه کسی است که از امام منصوب به نام علی ابن ابی‌طالب علیه السلام پیروی می‌کنند و او را بر دیگر صحابه پیامبر اسلام ﷺ مقدم می‌دارند (الاشعری، ۱۴۰۰: ۵/۱).

۱-۶- حنفیه

نام یکی از شاخه‌های مذاهب اهل سنت از دین اسلام است و از مذاهب فقهی و پیرو ابوحنیفه، نعمان بن ثابت از ائمه چهارگانه اهل سنت است. این مذهب در بین مذاهب چهارگانه اهل سنت بیشترین پیرو را دارد و عمده پیروان این مذهب نیز در کشورهای آسیای میانه، افغانستان، پاکستان، چین، ترکیه، بالکان، شبه‌قاره هند، عراق، سوریه، لبنان، اردن آسیایی مرکزی (و مناطق شمال شرقی، شرق و جنوب شرقی ایران) قرار دارند و هفتاد و یک درصد مسلمان‌های اهل تسنن جهان پیرو این مذهب می‌باشند. نام این شاخه به بنیانگذار آن یعنی ابوحنیفه نعمان بن ثابت زوطی (۱۵۰ - ۸۰ ه ق) است. مقبره ابوحنیفه در بغداد در محله الخضرا قرار دارد.

۱-۷- تعریف اشاعه فحشا

اشاعه در لغت به معنای فاش کردن، رواج دادن، گسترش دادن و تقویت نمودن است (راغب اصفهانی، ۱۴۰۴: ۲۷۰)، و ابن منظور اشاعه را در لغت به معنای انتشار، ظاهر و آشکار شدن می‌داند (ابن منظور، ۱۴۱۴: ۱۹۱/۸). شیوع در صورتی است که یک فعل و یا یک خبر نزد عموم مردم آشکار گردد و صرف انتشار آن بین چند نفر را شیوع نمی‌نامند.

منظور از فحشا، افعال یا گفتاری است که زشتی آن‌ها بزرگ و آشکار است (همان)، و در اصطلاح، به هرگونه گفتار و کرداری که موجب ترویج و یا کمک به انتشارگناهان کبیره در بین جامعه شود (مکارم شیرازی، ۱۳۷۴: ۱۴/۴۰۷). گاهی به معنای کردار و گفتاری که زشتی آن بسیار بزرگ باشد.

۲- مسابقات

۲-۱- مسابقه ستاره افغان

مجریان مسابقه، مصطفی عزیز یار، امید نظامی، حسام فروزان و احمد پوپل می‌باشد. شرکت نوشیدنی انرژی هیت (HiT) و شرکت نوشیدنی پارادایس (paradis) و شرکت نوشیدنی سوپر کولا (super cola) حمایت‌کننده مالی این برنامه هستند. تاکنون این برنامه در طی پانزده فصل برگزار شده است. اولین برنامه آن در سال ۱۳۸۴ آغاز شد. تلویزیون طلوع با الگو-

گیری از شبکه‌های بریتانیا و هندوستان در صدد برنامه‌ریزی و ساختن چنین برنامه‌ای شد. این برنامه اکنون یکی از برنامه‌های پرطرفدار خانواده‌های افغانستان و قشر جوان این کشور شده است.

داورهای فصل پانزدهم این برنامه شکیب مصدق، میر مفتون، هنگامه و سیداگل مینا می‌باشند. در این دوره قریب به یک هزار و نهصد نفر مشترک شدند. انرژی هیت این برنامه را از جهت مالی حمایت می‌کند.

مراحل برنامه

در مرحله مقدماتی برگزار کنندگان مسابقه به تمام شهرهای افغانستان سفر کرده و با محک زدن استعدادهای خوب جوانان، تعدادی را از شهرها انتخاب می‌کنند.

در مرحله دوم از بین تمام کسانی که انتخاب شده‌اند، صد و شصت نفر برای ادامه برنامه انتخاب می‌شوند.

در مرحله سوم از بین تمام کسانی که باقی مانده‌اند بیست و چهار تن به مرحله بعدی راه پیدا می‌کنند.

در مرحله چهارم دوازده نفر از بهترین افراد انتخاب می‌شوند.

در مراحل بعدی تا انتهای برنامه در هر قسمت از برنامه شرکت کنندگان برنامه خود را اجرا کرده و در برنامه بعدی فردی که کمترین رأی را از مردم اخذ کرده باشد از برنامه حذف می‌شود. این روند همچنان ادامه دارد تا یک نفر از بین آن‌ها برنده مسابقه اعلام شود.

طرز انتخاب ستاره‌ها برحسب نظرات داوران و رأی مردم از طریق پیامک و فیس‌بوک اجرا می‌شود.

برنده این مسابقه مدال ویژه ستاره افغان را کسب می‌کند و بعضاً شرکت‌های حمایت‌کننده این برنامه جوایزی را برای آن‌ها در نظر می‌گیرند.

۲-۲- برنامه ابر ستاره

گرداننده برنامه ابر ستاره مصطفی عزیز یار می‌باشد. شرکت نوشیدنی انرژی هیت (HiT) و شرکت نوشیدنی پارادیس (paradis) و شرکت نوشیدنی سوپر کولا (super cola) حمایت‌کننده مالی این برنامه هستند.

در این برنامه از بین دوازده نفر منتخب که در پانزده دوره مسابقه ستاره افغان راه پیدا کرده بودند، برای شرکت در این مسابقه ثبت‌نام می‌کنند.

طرح برنامه:

در این برنامه دو یاور وجود دارد که شرکت‌کننده‌ها از بین این دو یاور یکی را به‌عنوان مربی خود انتخاب می‌کنند و در طول برنامه این یاوران در پیشرفت موسیقی آن‌ها از هر نظر کمک می‌کنند. این گروه به رقابت با همدیگر پرداخته و از بین تمام این‌ها یک ابر ستاره در هنر موسیقی انتخاب خواهد شد.

هر گروه به‌نوبت برای اجرای برنامه خود بر سن حضور پیدا می‌کنند و بعد از اجرا هر یک از یاوران نقاط قوت و نقاط ضعفشان را بیان می‌کنند.

هر کدام از مسابقه‌دهندگان یک کد مخصوصی دارند تا مردم از طریق این کدها به آنان رأی بدهند. پس اینکه کدام‌یک از آوازخوان‌ها باقی بمانند و کدام‌یک از آن‌ها از برنامه حذف شوند را عموم مردم انتخاب می‌کنند و یاوران در این قسمت از برنامه هیچ دخالتی ندارند.

عموم مردم از روش‌های ذیل به ستاره موردعلاقه خودشان رأی ارسال می‌کنند:

۱- رأی را از طریق شبکه اجتماعی فیس بوک ستاره افغان آن‌هم به‌صورت رایگان می‌فرستند. اول از همه وارد شبکه اجتماعی ستاره افغان (Afgan Star) شده و در این صفحه گزینه رأی‌دهی را باز کرده و بعد انتخاب هنرمند مورد تأیید خود، دکمه ارسال را زده و رأی خود را می‌فرستند. هر شخص فقط یک‌بار حق رأی دادن را دارد.

۲- پیامک شارژی

برای نمونه یکی از برنامه‌های اجرا شده را در اینجا ذکر می‌کنیم.

در اول برنامه آریانا سعید یکی از یاوران برنامه ابر ستاره موسیقی‌ای را اجرا می‌کند. آریانا سعید به نام بانوی صدا در افغانستان شهرت دارد و با اینکه ادعای اسلامیت را دارد اما اصلاً هیچ یک از مسایل مربوط به اسلام را رعایت نمی‌کند.

آهنگ: چرا چرا

چرا چرا؟ چرا؟ چرا؟ سونم سیل نمی‌کنی	نظر لطف تو تا کی نمی‌کنی
روز بازار دل است، دل خریدار دل است	انار قلب مه ره بی نمی‌کنی
می‌دانم دریای نوری، اما تو غرق غروری	احوال مه ره نداری، نزدیکی اما دوری
روز بازار دل است، دل خریدار دل است	انار قلب مه ره بی نمی‌کنی، چرا چرا

چرا؟ چرا؟ چرا؟ چرا؟

اجرای از خلیل یوسف:

قلب تو پیش مه اما جسم تو دوره	جسم مه بی جسم تو لایق گوره
شمع دل بی پروانه، تار و بی نوره	بی تو حال دل عزیزم خیلی ناجوره
مهتاب گم میشه، خورشید بی نور میشه	وقتی از مه دوری
دریا سنگ میشه، دنیا تنگ میشه	وقتی از تو بی نصیبم
صبا نمیفاموم بی تو چیکار کنم	بی تو با دنیا غریبم
بی تو مه حالی نداروم	با کسی کاری نداروم
قربون بی تو بشم که خیلی صبوره	دل مه به دوری از تو خیلی خون میشه
باور از خدا بکن	بیچاره مجبوره
دریا سنگ میشه، دنیا تنگ میشه	وقتی از تو بی نصیبم
حالی مام داد بزنم	بی تو خوب فریاد بزنم

ای خدا یار مه کجایه؟ ای خدا او عم خوار مه کجایه؟

دریا سنگ میشه، دنیا تنگ میشه وقتی از تو بی نصیبم

منصور جلال اجرا کننده بعدی برنامه

قدر مه ره ندانی یار ستمگر دلبر دلبر دلبر دلبر از همه بهتر دلبر

دلبر دلبر دلبر های های های دلبر دلبر دلبر وای وای وای

ز غم ها بی قرارم ای دو چشم اشک بارم برای دیدن تو همیشه انتظارم

دلبر دلبر دلبر از همه بهتر دلبر دلبر دلبر های های های

دلبر دلبر دلبر وای وای وای قدر مه ره ندانی یار ستمگر دلبر

و دیگر شرکت کننده‌ها موسیقی خود را اجرا کرده و یاوران نظر خود را ارائه می‌کنند.

در این دو مسابقه مسائل متعددی مشاهده می‌شود از قبیل موسیقی، بد حجابی و حتی بی حجابی، پوشیدن لباس های غربی، خواندن موسیقی توسط خانم‌ها، محتوای لہو و لعب موسیقی - ها و تمام این مسائل می‌تواند یک نوع اشاعه فشا به حساب بیایند. با عادی شدن چنین پوششی و یا ارتباطات نامحرمان با یکدیگر و اجرا شدن تمام این مسائل در شبکه‌های تلویزیونی، جامعه اسلامی در خطر بزرگ غرب زدگی قرار خواهند گرفت.

حکم اشاعه فحشا از نظر فقه امامیه و حنفیه با دلایل آیات و روایات در ادامه بیان خواهد شد.

۳- دلایل حرمت اشاعه فحشا

۳-۱- آیات

۱. (إِنَّ الَّذِينَ يَجِبُونَ أَنْ تَشْبَعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ)

ترجمه: آنان که (چون عبدالله ابی سلول و منافقان دیگر) دوست می‌دارند که در میان اهل ایمان کار منکری اشاعه و شهرت یابد آن‌ها را در دنیا و آخرت عذابی دردناک خواهد بود و خدا (فتنه‌گری و دروغشان را) می‌داند و شما نمی‌دانید (نور/۱۹).

توجه به پیام این آیه برای عصر حاضر حائز اهمیت بوده، زیرا در عصر جدید شیوه‌های اشاعه فحشا کاملاً با زمان قدیم متفاوت می‌باشد و هم‌اکنون با به وجود آمدن نرم‌افزارهای گوناگون و گسترش شگفت‌انگیز ارتباطات از طریق فضای مجازی و رسانه‌ها به راحتی یک فحشا می‌تواند در بین یک جامعه شیوع پیدا کند.

در نتیجه لازم است که رویکرد این آیه را مورد توجه قرار بدهیم.

قرآن کریم در سوره نور آیه ۱۹ نه تنها برای اشاعه کنندگان فحشا که حتی کسانی که در دل این عمل را دوست دارند ولو اینکه اقدامی نکرده‌اند، وعده عذاب دردناک در دنیا و آخرت داده است. این تأکید قرآن بر عذاب درباره هر فردی است که دست به اشاعه فحشا می‌زند (مکارم شیرازی، ۲۰۳). طبق نظر نجفی در **تفسیر آسان**، اشاعه فحشا در قرآن کریم، غالباً در مورد انحرافات جنسی استعمال می‌شود (نجفی، ۱۳۶۲: ۴۶/۱۴). اما راغب اصفهانی معتقد است که هر گونه رفتار و گفتار زشتی مصداق اشاعه فحشا است (راغب اصفهانی، ۱۴۰۴: ۲۷۰).

زمخشری چنین می‌گوید:

«معنی آیه (إِنَّ الَّذِينَ يَجْبُونَ أَنْ تَشيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ) در آیه خداوند ذکر می‌کند: إِنَّ الَّذِينَ يَجْبُونَ - أَنْ يذيعَ الزَّنا فِي الَّذِينَ صَدَّقُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَيظْهَرُ ذَلِكَ فِيهِمْ، - {لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ}» فحشا را بقصد شیوع آن اشاعه می‌کنند و یا کسانی اراده انجام و یا دوست دارند که انجام دهند، برای آنها در دنیا عذابی است و همانا رسول خدا ﷺ نیز چنین افراد را مجازات می‌نمودند و گفته شده که مراد از (وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ) وَاللَّهُ يَعْلَمُ - ما فِي الْقُلُوبِ مِنَ الْأَسْرارِ وَالضَّمائِرِ - وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ) این عاقبت کسی است که اشاعه فحشا را دوست می‌دارد. (زمخشری، ۱۴۰۷: ۲۲۱۹/۳).

پس منظور ایشان این است که اگر کسی فحشا را ترویج بدهد هم در دنیا و هم در آخرت برایش عذابی دردناک وجود خواهد داشت. بعضی از مفسرین در باب تفسیر این آیه می‌گویند که:

منظور از عذاب الیم در دنیا همان کیفر حد قذف است که در آیات قبل به آن اشاره شد (طنطاوی، ۱۹۹۸: ۱۰۰/۱۰؛ کثیر القرشی البصری، ۱۴۱۹: ۲۸/۶).

سعدی نیز در تفسیر خود در مورد تفسیر این آیه چنین می‌نویسد:

(إِنَّ الَّذِينَ يَحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ) یعنی اموری که بسیار زشت و قبیح باشد، پس کسی که دوست دارد این امر شیوع پیدا (فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ) یعنی اشاره به قلب و بدن و فریب دادن برادر مسلمان او و دوستدار شر به آنها دارد، کسی که جرأت اعراض آن را دارد و اگر چنین باشد این (در قلب دوستدار اشاعه فحشا باشد) برایش کیفر عظیمی هست چه از او صادر شده باشد و یا خیر (سعدی، ۱۴۲۰: ۵۶۳/۱).

۲-۳- روایات

در مذمت اشاعه فحشا روایات فراوانی وجود دارد از قبیل:

۱- محمد ابن فضل از موسی بن جعفر علیه السلام نقل می‌کند که به حضور امام علیه السلام رسیدم و عرض کردم قربانت گردم خبری از یکی از برادرانم به من رسیده که خوشایند نیست، از خود او می‌پرسم منکر می‌شود، با اینکه ناقلان خبر اشخاص موثق و مورد اعتمادند. حضرت فرمود: ای محمد گوش و چشمت را در مورد برادرت تکذیب کن اگرچه پنجاه نفر پیش تو گواهی داده باشند، اگر او گفت من نگفتم او را تصدیق و آن پنجاه نفر را تکذیب کند چیزی را علیه او شایع نکن تا او را لکه دارد ساخته و شخصیت او را خراب کنی و جزء اشخاصی باش که خداوند در حق آنها فرموده است «آنان که دوست دارند در میان اهل ایمان منکری اشاعه یابد آنها را در دنیا و آخرت عذابی دردناک خواهد بود» (کلینی، ۱۴۰۷: ۱۴۷/۸).

۲- راوی از امام صادق علیه السلام نقل می‌کند: کسی که لغزش انسان را برای دیگران بیان کرده و شایع کند، مثل کسی است که این عمل را انجام دهد و اگر کسی مسلمانی را به خاطر گناهی که مرتکب شده، سرزنش کند، نمی‌میرد تا زمانی که خودش مرتکب آن شود (حرعاملی، بی- تا: ۲۶۴/۱۲).

۳- روایتی دیگر از رسول خدا ﷺ آمده که فرمودند: «من اذاع فاحشه کان کمتدیهها» هر کس کار زشتی را شایع کند مانند کسی است که آن عمل زشت را مرتکب شده است (مامقانی، ۱۴۱۳: ۳۹۳/۲).

۳-۲-۱- روایت وارده در کتب حنفی‌ها

وَقَالَ الْإِمَامُ أَحْمَدُ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ بَكِيرٍ، عَنْ ثَوْبَانَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ «لَا تُؤَدُّوا عِبَادَ اللَّهِ وَلَا تُعْبِرُوهُمْ، وَلَا تَطْلُبُوا عَوْرَاتِهِمْ، فَإِنَّهُ مَنْ طَلَبَ عَوْرَةَ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ طَلَبَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ، حَتَّى يَفْضَحَهُ فِي بَيْتِهِ»

محمد ابن بکیر از ثوبان از نبی مکرم اسلام ﷺ نقل می کند که پیامبر اسلام ﷺ فرمودند: به بندگان خدا صدمه ای نزنید و آنها را سرزنش نکنید و به دنبال عیب‌های آنها نباشید زیرا کسی که عیب‌های برادر خود را می‌جوید برادر خود را رسوا می‌کند (صهیب، ۱۱۳/۱۹).
و روایات متعدد است و این مقاله گنجایش ذکر تمام آن‌ها را ندارد.

نتیجه‌گیری

باتوجه به موضوع چنین نتیجه‌ای بدست می‌آید که تهیه کنندگان این برنامه از کانال‌های دیگری حمایت شده و آنها قصد اشاعه فرهنگ منحط غرب و از بین بردن فرهنگ‌ها و سنت‌های اسلامی در کشور اسلامی افغانستان دارند. با شیوع مسائلی که مخالف با شؤونات اسلامی هستند از جمله از بین بردن حیا و عفت، موسیقی‌های لهوی، قصد مبارزه با اصول و مبانی ناب اسلامی را دارند و جامعه افغانستان خواسته و ناخواسته با این جریان‌ها مواجه می‌باشند. بعضی از شرکت کنندگان بعد از این برنامه نگاهشان به احکام اسلامی تغییر کرده و فکر می‌کنند که اسلام احکام بسیار افراطی خصوصا در مباحث مربوط به خانم‌ها دارد.

پس وظیفه شرعی هر یک از مسلمانان آگاهی بخشی و بالا بردن سطح علمی مسلمانان در هر زمینه خصوصا در برنامه مسابقات می‌باشد و باید در مقابل اینگونه برنامه‌های صدا و سیما که تأثیر گذار در بین اقشار جامعه می‌باشد عالمان اسلامی با تبیین دقیق مباحث دینی و روشنگری در مورد تضاد این مسابقات با مبانی دین قاطعانه برخورد نمایند.

کتابنامه

۱. ابن منظور، (۱۴۱۴)، لسان العرب، چاپ دوم، دار صادر، بیروت.
۲. اشعری، ابو الحسن، (۱۴۰۰)، مقالات الاسلامیین، چاپ سوم، فرانس شتاینر، آلمان.
۳. حر عاملی، محمد ابن الحسن، (بی تا)، وسایل الشیعه، دار الأحیا التراث العربی، قم.
۴. دهخدا، علی اکبر، (۱۳۷۷)، لغت نامه دهخدا، مؤسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، تهران.
۵. راغب اصفهانی، ابوالقاسم حسین، (۱۴۰۴)، مفردات فی غریب القرآن، چاپ دوم، دفتر نشر کتاب، قم.
۶. زمخشری، جاد الله محمود، (۱۴۰۷)، الکشاف، چاپ دوم، دار کتاب العربی - بیروت.
۷. سعدی، عبدالرحمن، (۱۴۲۰)، تفسیر السعدی، مؤسسة الرسالة، بیروت.
۸. شبخیز، محمد رضا و تبار، عباد محمد، (۱۳۹۲)، اصول فقه دانشگاهی، چاپ اول، کتاب آوا، قم.
۹. طنطاوی، محمد سید، (۱۹۹۸)، تفسیر الوسیط، دار نهضة مصر للطباعة والنشر والتوزیع، القاهرة.
۱۰. کثیر القرشی البصری، ابوالفداء، (۱۴۱۹)، تفسیر ابن کثیر، دار الکتب العلمیة، منشورات محمد علی بیضون - بیروت.
۱۱. کلینی، محمد بن یعقوب، (۱۴۰۷)، الکافی، چاپ چهارم، دار الکتب الإسلامیة، تهران.
۱۲. مامقانی، عبدالله، (۱۴۱۳)، مرآة الکمال، دار الامیره، بیروت.
۱۳. مصطفوی، حسن، (۱۴۲۶)، التحقیق فی کلمات القرآن الکریم، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تهران.
۱۴. مکارم شیرازی، ناصر، (۱۳۷۴)، تفسیر نمونه، دار الکتب الإسلامیة، تهران.
۱۵. نجفی، محمد جواد، (۱۳۶۲)، تفسیر آسان، کتابفروشی اسلامیة، تهران.